

teljska izobrazba; brez preosnove iste je smešno govoriti o preosnovi osnovnega šolstva. Izobrazba učitelstva je temeljno zlo današnjega ustroja, zato se mora govoriti najprej o tej, potem šele o osnovni, meščanski in strokovni šoli. Ne pa tako, kakor se postopa dandanes, ko se rešuje zakon o učiteljski izobrazbi zadnji.

Separiranje meščanskošolskega učitelstva je nezdrav pojav, ki ni samo lokalnega značaja v Sloveniji, temveč je razprt po vsej državi. Zato se tudi g. Radovanovič temeljito peča z njim v svoji brošuri. Tudi separatizem meščanskošolskega učitelstva ima svoj izvor v neurejenosti vprašanja učiteljske izobrazbe.

Visoke pedagoške šole so le zelo slabo in nezdravo nadomestilo akademske izobrazbe učitelstva, likrat pa jasen znak in dokaz slabega ustroja naših učiteljskih.

Ozdravljivo bolno telo celotnega ustroja našega šolstva, zato se lotimo dela tam, ker je rakana tega zla: slabega ustroja učiteljske izobrazbe.

Prvi pogoj temu pa je, da sami brez strahu pogledamo temu vprašanju v dno, zato kličemo tovarišicam in tovarišem, članicam in članom UJU: **Segajte pridno po Radovanovičevi brošuri in pokazite, da ste stanovsko zavedni!**

— **Shakespeare - Othello.** Prevel Oton Župančič. Shakespearjeva drama Othello je pravkar izšla v vzornem prevodu Otona Župančiča in v običajni opremi pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani. Prihodnji zvezek Shakespearjevih del prinese Komedijo zmešnjav.

Naša gospodarska organizacija.

— **g. »Učiteljskemu domu«** v Mariboru so darovali 7% obveznice državnega investicijskega posojila (s kuponi od meseca septembra 1912. dalje) še sledeči tovariši in tovarišice: Mlinarič Josipina, Studenci pri Mariboru 1 à 100 Din. Rajšp Josip, Ormož, 1 à 100 Din. Rajšp Ida, Ormož, 1 à 100 Din. Papst Rihard, Ormož 1 à 100 Din. Papst Marija, Ormož, 1 à 100 Din. Rand Roza, Ptujška okolica, 2 à 100 Din. Jarh Josip, Sv. Rok ob Sotli, 1 à 100 Din. Unverdorben Josip, Mravljak Karl, Fabiani Adela, Godnič Marija, vsi v Zrečah, vsak po 100 Din; Lazar Tone, St. Jurij v Prekmurju 1 à 100 Din, skupaj 13 obveznic à 100 Din 1300 Din. Z zadnji izkazanimi 1200 Din torej 2500 Din. Iskrena hvala darovalcem! Posnemajte jih, tovariši in tovarišice! — **M. Kožuh, blagajnik U. D. v Mariboru.**

Darila »Učiteljskemu konviktu« v Ljubljani, 7% obveznice državnega investicijskega posojila (s kuponi od meseca septembra 1922.): Valerija Jerajeva, učiteljica in šolska voditeljica v Gorjah pri Bledu, 1 à 100 Din; Josip Kobal, strokovni učitelj za pouk slepih v Ljubljani, 2 à 100 Din (v spomin, da je prvi izmed Slovencev, oziroma Jugoslovancev napravil z dobrim uspehom strokovni izpit za pouk slepih otrok pred izpraševalno komisijo v Linzu — republika Avstrija — dne 16. in 17. novembra 1922. Častitamo!); skupaj 3 obveznice à 100 Din in prej izkazanih 27 obveznic à 100 Din = 3000 Din. Hvala! — Pridno pošiljajte nadaljnje obveznice odboru za zgradbo »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani.

Darilo »Učiteljskemu konviktu« v Ljubljani. Valko Razingar, učitelj na Jesenicah na Gorenjskem je izpremenil plačanih 200 K brezobrestnega posojila v darilo. Hvala!

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

+ **SAVINJSKO UČIT. DRUŠTVO ZA VRANSKI OKRAJ** bo zborovalo 7. decembra t. l. z običajnim dnevnim redom na Gomilskem. Pričetek ob 10. uri. Za kosilo naj se vsak udeleženec pripravi vsaj dan prej tov. Zotterju.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SLOVENJGRADSKO OKRAJ ZBORUJE** glasom društvenega sklepa v četrtek dne 7. decembra točno ob 9. uri v Slovenjgradu po sledečem vzporedi: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Predavanje. 3. Poročilo blagajničarke o stanju društvene blagajne; določitev članarine za leto 1923. in sklepanje, kako naj se ista pobira in plačuje. 4. Društvene in stanovske zadeve. 5. Slučajnosti. Blagajničarka ponovno prosi zamudnike za poravnavo zaostale članarine; če bi se isti iz tehničnih vzrokov zopet ne mogli udeležiti zborovanja, pa naj svoj dolg poravnajo drugim potom. Posebna vabila se ne bodo pošiljala. Udeležba je obvezna. — **J. Purkhart, t. č. predsednik.**

+ **NOVOMEŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZBORUJE** v četrtek 7. decembra t. l. ob 10. uri v deški šoli v Novem mestu po tem dnevnem redu:

1. Poročilo predsednika.
 2. O šolskem vrtnarstvu; poroča gosp. okr. ekonom Fr. Kafol.
 3. Ugotovitev članstva za l. 1923.
 4. Slučajnosti.
- Kdor ne bi prišel, naj se javi z ozirom na 3. točko, ker bomo prijavili UJU samo one člane, ki se bodo letos izrecno sami prijavili. Parasitstva mora biti konec. — **Predsednik.**

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA PTUJSKI OKRAJ ZBORUJE** dne 7. grudnia točno ob 10. v ptujski Mladiki po naslednjem vzporedi: 1. Zapisnik in dopisi. 2. Društveni poslovnik, poroča tov. Majcen. 3. Duhovna organizacija učitelstva; poroča tov. nadzornik P. Flerč. 4. O protituberkulozni ligi poroča g. okr. zdravnik dr. Vrečko. 5. Slučajnosti. Tovarišice) vrnite vse knjige iz društvene in učiteljske knjižnice, da se knjižnici do obnove zbora uredita. — Poverjenika S. S. M. bodeta pobirala članarino! Da se društvo pred sklepom upravnega leta oddolži napram poverjenstvu UJU Ljubljana, je dolžnost zamudnih članov, da vsaj do tega dne poravnajo zaostalo članarino 1922. — Po zborovanju se zberemo k obedu in na prijateljsko kramljanje v lokalih, ki se določijo pred zborovanjem. Le vkup, le vkup uboga gmajna, kliče odbor.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KRANJSKI OKRAJ ZBORUJE** 9. decembra ob 13. uri v Kranju. a) Gdč. Rožmanova predava o lsbenu. b) Volitve zastopnikov učitelstva v višjem šolskem svetu. c) Slučajnosti. NB: Blagajnik bo pobiral zaostalo članarino za leto 1922. — Odbor.

+ **KONJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZBORUJE** v soboto, dne 9. decembra t. l. ob pol 11. uri v deški šoli v Konjicah. Vzored: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. »O telovadbi« predava prof. Ad. Schamp. 4. Iz vprašalne skrinjice. 5. Slučajnosti. Polnoštevilne udeležbe pričakuje zanesljivo — odbor.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BILJE OKOLICO ZBORUJE** v torek, dne 5. dec. popoldne ob 15. (3.) uri v deški meščan. šoli. Poleg drugih običajnih točk je na dnevn. redu predavanje tov. Hergutha: »Geološki odnosi mariborske okolice«. Ne pozabite na članarino in šolsko Matico.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO V DOLNJI LENDAVI** Učitelj(ice) član(ice) Dolnje Lendavskega društva imamo sestanek v Črenšovcih dne 8. decembra ob 10. uri. Sestanek je vreden, zato prosim polnoštevilne udeležbe, t. č. predsednik Josip Goršek.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARI-BORSKI ŠOLSKI OKRAJ ZBORUJE** dne 14. decembra t. l. v Mariboru v mali dvorani Narodnega doma ob 10. uri predpolno po sledečem sporedi: A) Stanovske zadeve. B) Kako naj učitelj združuje nazornost s sugestijo in poosebljevanjem, da bo dosegel boljše učne uspehe. (Poroča in praktično demonstruje tov. Radoslav Knaflič.) C) Slučajnosti. Udeležba je obvezna. Glej sklep zadnjega zborovanja! — **A. Spreitz, t. č. predsednik.**

+ **OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO V MURSKI SOBOTI** je zborovalo dne 11. novembra v Murski Soboti ob prav povoljni udeležbi. — Zgodil se je pač pri nas neizbežen škandalček, da govori predsednik ob koncu zborovanja desetim usedom. Vzdržali smo pa le toliko, da so bile izčrpane najvažnejše točke dnevnega reda in to je za nas — dovolj? — Po odobrenju zapisnika zadnjega zborovanja, priporočal je tov. predsednik Jančičev: Risanje v ljudski šoli. Oglasilo se je lepo število naročnikov. Pismeno se je od nas poslovala tov. Vranjek - Salaba. Marica! tudi mi Ti kličemo: Obilo lepega in dobrega v divni Gorenjski! — Ker je bil delegat (tov. nadz. Jurko) odsoten, se poročilo o pokr. skupščini na Bledu preloži do prih. zborovanja. Poročilo o glavni skupščini v Sarajevu je podal tov. Duje. — Temu je sledilo predavanje o domoljubju tov. Toneta Lazarja. V resnem tonu, polnem skrbi za mladež, je predavatelj omenil uvodoma naše brate v neodrešeni domovini. — V roke naše mladine polagamo usodo trepih naših bratov. — Našim sovražnikom Italijanom so se nov. 1918. uresničile stoletne sanje: zasedli so »svoje neodrešene« kraje. In mi? Italijani so bili v to vzgojeni, mi nismo; italijanske šole so v to vzgajale — naše ne! — Tu je treba temeljite remedure v naši vzgoji in naši finančniki naj ne tiščijo vinarja v žepu, ako je treba izdatkov za vzgojo jugoslovanske iredente. — Po referatu se je razvila živahna debata, sprejeta je bila tudi sledeča resolucija: »Mursko - Soboško učiteljsko društvo zbrano na svojem zborovanju dne 11. novembra - predvečer Rapalla - konstatira, da polagajo merodajni faktorji kljub najžalostnejšim izkušnjam premalo važnosti na nacionalno - iredentistično vzgojo, kar nas navdaja s skrbjo za najbližjo bodočnost, ako se ozremo preko naših zapadnih in severnih mej. V sled tega zahtevamo: 1. Da se izda zemljevid naše domovine z jasno začrtanimi nacionalnimi mejami in da se istega vpelje v vse naše šole. — Sedanjih, nam vsiljenih mej na zapadu in severu, naj ne pozna naša vzgoja. 2. Da se pri sestavi učnih knjig ozira čimnajveč na sesto ke nacionalno - iredentistične vsebine. — 3. Da se nemudoma izdajo slike o trpljenju naših zaslužnih bratov v Primorju in na Koroškem, s katerimi naj se založi vsaka šola. —

Organizaciji slov. učitelstva v Julijski Benečiji se odpošlje pozdrav.

Da spozna slov. mladina naše lepo Prekmurje, naprosilo se je nekaj tovarišev, med njimi tov. Kontlerja, da pošiljajo kratke, primerne sestavke v »Zvonček«. Sestavki pa naj bodo stvarnejši, od onega izpod peresa S. A. Rja. »Zvončkovega« urednika pa prosimo, da nam v ta namen prepušti v »Zvončku« »Prekmurški kotiček«. — **Tajnik.**

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BILJSKO OKOLICO** je zborovalo 25. oktobra 1922. ob skoro polnoštevilni udeležbi. Po običajnem pozdravu predsednika, zlasti novo priseljenih učiteljev in učiteljic, katere rabi predsednik na skupno delo z nami, se preide k dnevnemu redu.

I. Tovariš predsednik nam poda kot delegat zanimivo poročilo o pokrajinski skupščini UJU na Bledu, kjer sta se posvetila oba dneva za razmotrivanje pravnega in materialnega stališča učitelstva in šolstva.

II. Z zanimanjem slede zborovalci tudi poročilo tov. Hrena, ki je bil izvoljen na Bledu, da zastopa naše društvo na državni skupščini UJU v Sarajevu. — Zlasti zanimivo so njegovi osebni vtisi na tej skupščini.

III. Stavilo in soglasno so se sprejele sledeče resolucije:

1. Obzahnemo pomanjkljivo sestavo proračuna, vsled česar so bili prizadeti voditelji na svojih dokladah in učiteljice ročnih del ter vrtnarice na svojih prijemih. Predsedstvo UJU se prosi, da stori odločilne korake, da se to čimprej popravi.

2. Izražamo svoje začudenje, da je možno izdajati tako globoko v šolstvo segajoče odloke, kakor ukinitje ekskurzijskih šol, nastavitve abiturijentov, ki se pa čez 14 dni zopet prekličejo.

3. Želimo v interesu in ugledu šolstva v bodoče več doslednosti.

4. UJU naj vpliva pri pokrajinski upravi, da knjigovodstvo utemelji vsakokratne odtegljaje.

IV. Pri slučajnostih se je obravnavalo zlasti stanje bolne kolegije, ki si je nakopala svojo bolezen v poklicu, a se jo sedaj, ko leži že nad 2 leti v postelji pusti, da bi naj živela z mesečno 568 K. Vsi navzoči so z ogorčenjem protestirali proti tako nečuvnemu postopanju. Sklenilo se je, da se naj store potom UJU energični koraki.

Po nekaterih nasvetih in vprašanjih, ki se tičejo samo domačega društva, bil je dnevni red izčrpan in zborovanje zaključeno ob pol 12. uri.

Nato se je podalo učitelstvo skupno v mestni muzej, kjer smo si ogledali ne preveliko, a zelo zanimivo zbirko starin in nekaj novejših stvari.

+ **ZBOROVANJE CIRKNIŠKO - LOŽKEGA KROŽKA UČIT. DRUŠTVA ZA LOGAŠKI OKRAJ** je bilo dne 14. oktobra t. l. v Grahovem. Predsednik tov. Jug graja, ker se mnogo članov ne briga za zborovanja. Navzočih bi moralo biti več nego 25 članov, ker je društvo strokovno. Omeni tovariše, ki so se udeležili skupščine na Bledu ter obžaluje ustavitev nastavljenja učit. moči. Tovariš Žnidaršič doda, da se je na skupščini tudi zaletelo hoteč nas postaviti pod policijsko nadzorstvo. Liberalni bodimo v vsakem oziru in naj se ne neti med nami sovraštvo. Ustave ni treba staviti pred nas kot boga. Čas bo sam ozdaval rane. Sestavi tozadevno resolucijo, ker je skupščina prekoračila svoj delokrog. Živahna debata se je vnela med tov. Zalar, Šušteršič, Rozman, Žnidaršič glede udeležbe zborovanj od strani Šlomškarjev. Sklep: Tudi oni se lahko udeležijo naših zborovanj, ker je društvo strokovno.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

Štev. 2408.

Razpis učiteljskih služb.

Po odredbi šolskega sveta z dne 14. novembra 1922 št. 15.476 se razpisujejo nadučiteljske in učiteljske službe v stalno namestitve:

1. Bled, osemrazrednica, služba nadučitelja ter službi učitelja in učiteljice;
2. Bohinjska Bistrica, štirirazrednica, služba učitelja in učiteljice;
3. Dobrava pri Kropi, dvorazrednica, služba nadučitelja;
4. Gorje, petrazrednica, služba nadučitelja;
5. Jesenice, šestrazrednica, deška š., služba za učitelja;
6. Jesenice, šestrazrednica, dekl. š., služba nadučitelja in 2 službi za učiteljici;
7. Koroška Bela, šestrazrednica, služba za učitelja in služba za učitelja ali učiteljico;
8. Kranjskagora, šestrazrednica, služba učitelja;
9. Kropa, trirazrednica, služba za učitelja in služba za učiteljico;
10. Ovišje, dvorazrednica, služba za učiteljico;
11. Radovljica, osemrazrednica, služba za učitelja;
12. Rateče, dvorazrednica, služba nadučitelja in služba učiteljice;
13. Leše, enorazrednica, služba za učitelja;

Razpis nadučiteljskih in učiteljskih služb.

Na osnovnih šolah novomeškega okraja se razpisujejo z dovoljenjem višjega šolskega sveta z dne 3. novembra 1922 št. 14919 nastopne nadučiteljske in učiteljske službe v stalno nameščenje.

Zaporedna št.	Službeni kraj	Služba		Število	Služba se razpisuje	Ali je dobiti v kraju	Opomnje
		nadučitelja odn. voditelja učiteljska	prest. razredov				
1	Ajdovec	1	2	1	1	1	
2	Ambrus	1	2	1	1	1	
3	Črmošnjice	2	3	1	1	1	
4	Dobriče	1	3	1	1	1	
5	Dolž	1	1	1	ali 1	1	
6	Dolenje Karteljevo	1	1	2	1	1	1
7	Dol. Nemška vas	1	3	1	ali 1	1	1
8	Dol. Topla reber	1	1	1	ali 1	1	1
9	Gabrje	1	1	1	ali 1	1	1
10	Gorenje Sušice	1	2	1	1	1	
11	Hinje	1	2	1	1	1	
12	Mirna peč	1	3	1	ali 1	1	1
13	Orehovica	1	2	1	1	1	
14	Podgrad	1	1	2	1	1	1
15	Podstenice	1	1	1	ali 1	1	
16	Poljane	1	1	1	ali 1	1	1
17	Sela pri Hinjah	1	1	1	ali 1	1	1
18	Sela pri Šumbregu	1	1	1	ali 1	1	1
19	Stopiče	1	3	1	1	1	
20	Šmihel pri Žužemberku	1	2	1	1	1	
21	Trebnje	1	4	2	1	1	1
22	Žvirče	1	1	1	ali 1	1	1
23	Žužemberk	1	5	1	1	1	1
24	Št. Peter	1	4	3	1	1	1

Pravilno opremljene prošnje naj se vlagajo do dne 31. decembra 1922 pri okrajnem šolskem svetu v Novem mestu po predpisani poti.

Okrajni šolski svet Novo mesto, dne 20. novembra 1922.

no, a le kot gostje. — Pravica. Tov. Žnidaršič sestavi tozadevno resolucijo.

Predavanje tovarišice Hribernik o temi: »Zakaj ne doseže učitelj vseh zakonitih učnih in vzgojnih uspehov v šoli. Predavanje je bilo zanimivo. Tov. Kabaj omeni, da bi se dalo o tem mnogo govoriti, vsega ni mogoče doseči, delamo, da dosežemo vsaj nekaj. Tov. Žnidaršič pripomi, da je za tako temo eno zborovanje premalo. Učitelj težko shaja s kraj. šol. sveti, kateremu je navadno politika alfa in omega. Treba se je ozirati na material in na ljudstvo. Tovariš Kabaj pripoveduje konkreten slučaj.

Predavanje »Utiš potovanja po Srbiji« je radi odsotnosti predavatelja odpadlo.

Pri slučajnostih prečita tov. Žnidaršič pismo tov. Stravs. Isti dan je zboroval tudi logaški krožek, zato prosim, da tudi pri našem zborovanju sprejmemo njih točke t. j. glede nameščenja učitelstva, ukinitje zasli. šol itd. Ako manjka učiteljev naj se jih vzame iz Ljubljane. Vsa sistemizirana mesta naj se zasedejo. Natančno je treba definirati, kdo ima pravico do brezplačnega dopusta.

Glede izgovarjave trd. »I« je tov. Žnidaršič mnenja, da je tako kot takrat, ko se nam je ukazalo, da štejemo po srbohrv. načinu. Breznikova slovnica piše marsikaj nejasnega. Morali bi biti slavisti, ko niti ti niso popolnoma na jasnem. Večne novotarije so nepotrebne, zato so tozadevni odloki ponesrečeni.

Tov. Skubic vpraša kam je šel denar, ki so ga nam vzel l. 1921. v dveh mesečnih obrokih. Vpraša naj se UJU. Nabavne zadrage pa so nepotrebne. Konečno se priporoča mesečno zbiranje za rezervni sklad.

14. Koprivnik, enorazrednica, služba za učitelja ali za učiteljico;

Za učiteljske službe na Bledu, Jesenicah, v Kropi in Radovljici imajo prednost učitelji z izpitom za pouk na obrtno nadaljevalnih šolah.

Pravilno opremljene prošnje se vlagajo po predpisani poti do 24. decembra 1922.

Okrajni šolski svet v Radovljici, dne 22. novembra 1922.

Minka Osana

učiteljica

dne 27. t. m. ob 5. uri zjutraj po dolgi mučni bolezni v 25. letu starosti mirno v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne rajnice je bil v torek 28. t. m. ob pol treh iz hiše žalosti, Gledališka ul. 10, na pokopališče k Sv. Križu.

Drago pokojnico priporočamo v blag spomin!

Ljubljana, dne 28. novembra 1922.

Žalujoči ostali.